

توزیع مرغ‌های «تاریخ مصرف گذشته» و شکنندگی امنیت غذایی در ایران

راديو فردا

کمتر از یک دقیقه پیش

Social Media

در شرایط جنگی، انبار کردن ۲۰ هزار تن مرغ می‌تواند نشانه آمادگی دولت برای مدیریت بازار باشد، اما ذخیره غذایی بدون مدیریت دقیق می‌تواند خود مشکل‌زا شود

در روزهای اخیر ادعای تلاش دولت مسعود پزشکیان برای توزیع مرغ‌های تاریخ مصرف گذشته در تهران بازتاب گسترده‌ای پیدا کرده و اکنون مدیر دامپزشکی استان تهران در این زمینه توضیحاتی داده است.

با وجود اظهارات چند روز پیش وزیر کشاورزی درباره نبود مشکلی در حوزه امنیت غذایی، جنجال اخیر، تردیدها در این زمینه را افزایش داده است.

هزاران تن مرغ منجمد در آستانه «پایان تاریخ مصرف»

چند روز پس از اعلام خبر تلاش دولت برای توزیع مرغ‌های تاریخ مصرف گذشته در تهران، سرانجام احمد شریعتی، مدیرکل دامپزشکی استان تهران، وجود چنین مرغ‌هایی در سردخانه‌های پایتخت را تایید کرد.

او گفت امسال «حدود سه هزار تن» مرغ نزدیک به پایان تاریخ مصرف در سردخانه‌های استان تهران وجود داشت که «حدود دو هزار تن از آن‌ها در مدت مجاز خود مصرف نشدند».

اشاره به فروش نرفتن این میزان از مرغ در شرایطی است که قیمت محصولات پروتئینی در ایران در ماه‌های اخیر شدیداً افزایش یافته و مردم توان خرید خود را تا حدود زیادی از دست داده‌اند.

خبرگزاری ایسنا روز دوم شهریور گزارش داد که بررسی میدانی قیمت مرغ حاکی از «افزایش محسوس قیمت برخی قطعات مرغ» است؛ به‌طوری‌که قیمت ساق مرغ بدون پوست حدود ۲۸ درصد و ران بدون پوست بین ۴۳ تا ۵۴ درصد، در بازه‌ای یک ماهه، افزایش یافته است.

شریعتی افزود که بخش عمده این مرغ‌های انبارشده از نظر بهداشتی مشکل خاصی نداشت، اما به دلیل انقضای تاریخ مصرف، اجازه عرضه برای مصرف خانوار را نداشتند و برای مصارف صنعتی در نظر گرفته شدند.

بیشتر در این باره:

چگونه لوازم خانگی یکی‌یکی از زندگی ایرانیان حذف می‌شوند؟

مرغ‌های تاریخ مصرف گذشته عرضه شدند یا نه؟

با وجود نگرانی‌ها در این زمینه، او ادعا کرد که هیچ‌یک از این مرغ‌ها وارد بازار مصرف مردم نشده و هیچ شکایتی درباره عرضه مرغ تاریخ‌گذشته در فروشگاه‌های استان تهران ثبت نشده است.

این اظهارات پس از آن مطرح شد که محمدجواد عسگری، رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس، به باقی ماندن «۲۰ هزار و ۵۰۰ تن» مرغ منجمد در سردخانه‌ها و فشار برای تغییر تاریخ مصرف آن‌ها و تمدید سه‌ماهه آن خبر داد و گفت که مسعود محمدیان، معاون دامپزشکی کشور، به دلیل مخالفت با این تخلف از سمت خود کنار گذاشته شده است.

رقم «۲۰ هزار و ۵۰۰ تن» که از سوی عسگری مطرح شد تفاوت فاحشی با رقم «حدود سه هزار تن» مرغی دارد که مدیرکل دامپزشکی استان تهران گفته است.

رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس با این ادعا که هیچ آزمایشی روی این محصولات انجام نشده بود، افزود که بخشی از این مرغ‌های تاریخ مصرف گذشته در بازار عرضه شد.

حمید رسایی، نماینده تندرو مجلس، نیز در این زمینه نوشت: «افشای وجود دو هزار تن مرغ منجمد تاریخ‌گذشته، فقط یک تخلف اداری نیست؛ زنگ خطری درباره فروپاشی نظارت بر امنیت غذایی کشور است.»

او با اشاره به تلاش‌های پیشین برای استیضاح وزیر جهاد کشاورزی از آن چه عدم نظارت مجلس در این زمینه خواند، انتقاد کرد.

در سردخانه‌های تهران چه خبر است؟

ادعاهای نمایندگان مجلس اگر صحت داشته باشد، پرونده مرغ‌های تاریخ مصرف گذشته صرفاً یک تخلف احتمالی در انبارداری نیست و استقلال سیستم نظارت بر سلامت غذا را زیر سوال خواهد برد.

مقامات دولتی همواره ادعای نظارت بر سردخانه‌ها را داشته‌اند، اما تقریباً به طور مداوم خبرهایی درباره نگهداری مقادیر قابل توجهی از گوشت‌های قاچاق در سردخانه‌ها منتشر می‌شود.

در تازه‌ترین مورد، روز دوم شهریور، نیروی انتظامی از کشف ۱۱۶ تن مرغ منجمد برزیلی قاچاق در شرق تهران خبر داد. مهدی افشاری، رئیس پلیس امنیت اقتصادی تهران، ارزش ریالی این محموله را بیش از ۲۰ میلیارد تومان برآورد کرد.

جنگال بر سر مرغ‌های تاریخ مصرف گذشته یا قاچاق، در شرایطی است که غلامرضا نوری قزلجه، وزیر جهاد کشاورزی در یک نشست خبری به گرانی‌ها اذعان کرد، اما گفت مشکلی در زمینه امنیت غذایی وجود ندارد.

این در حالی است که به عقیده کارشناسان، امنیت غذایی یعنی غذا به اندازه کافی، با قیمت قابل پرداخت، در زمان مناسب و با استاندارد بهداشتی لازم به مصرف‌کننده برسد.

بیشتر در این باره:

آیا کشاورزی ایران زیر فشار محاصره خارجی و با «آمارسازی داخلی» دوام می‌آورد؟

آیا سیاست انبار کردن کالاهای غذایی کافی است؟

در شرایط کنونی که فشار اقتصادی آمریکا علیه ایران افزایش یافته و به ویژه مسیرهای واردات و صادرات به کشور به دلیل محاصره بنادر جنوب ایران مختل شده، نگرانی‌ها درباره شبکه تأمین غذا در ایران، و به ویژه «سالم و قابل اعتماد بودن غذا» افزایش یافته است.

همچنین شرایط کنونی ممکن است موجب تصمیم‌گیری‌های عجولانه در واردات کالا شود.

در شرایط جنگی، انبار کردن ۲۰ هزار تن مرغ می‌تواند نشانه آمادگی دولت برای مدیریت بازار باشد، اما ذخیره غذایی بدون مدیریت دقیق می‌تواند خود مشکل‌زا شود.

مرغ منجمد کالایی است که عمر مصرفی مشخصی دارد؛ بنابراین دولت باید دائماً میان سه متغیر تعادل برقرار کند: میزان ذخیره، سرعت مصرف و سرعت جایگزینی ذخیره.

اگر واردات به موقع انجام نشود، دولت ممکن است وسوسه شود ذخایر را بیش از حد ننگه دارد. اگر تقاضا کاهش یابد، بخشی از ذخایر روی دست تولیدکننده یا دولت باقی می‌ماند. و سرانجام اگر جنگ مسیر واردات را مختل کند، جایگزین کردن محموله‌های جدید دشوارتر می‌شود.

نمونه مرغ‌های تاریخ مصرف گذشته نشان داد که اگر از یک کالا از بیم کمبود احتمالی آن، بیش از نیاز وارد شود و در انبارها بماند، نه تنها بخشی از سرمایه غذایی کشور از بین می‌رود، بلکه ممکن است کالاهای تاریخ مصرف گذشته وارد بازار شوند.

شکندگی امنیت غذایی ایران

مقام‌های ایران در ماه‌های اخیر که کشور دچار محدودیت در مسیرهای تجاری بوده، مدام تأکید کرده‌اند که کمبود کالا وجود ندارد و بخشی از واردات کالاهای اساسی از بنادر شمالی و مسیرهای مرتبط با کشورهای اوراسیا دنبال می‌شود.

اما کارشناسان و فعالان صنفی معتقدند این راه جایگزین ساده‌ای نیست، زیرا زنجیره نگهداری و توزیع برای کالاهای مختلف به یک اندازه انعطاف‌پذیر نیست. مثلاً برخی کالاهای مثل گندم را می‌توان ماه‌ها ذخیره کرد، اما مرغ زنده، تخم‌مرغ، شیر و بسیاری از محصولات پروتئینی به دوره کوتاه‌تری از حمل‌ونقل، نگهداری و توزیع نیاز دارند.

در مجموع، مسئله مرغ‌های تاریخ مصرف گذشته در ایران نمونه‌ای از شکنندگی امنیت غذایی ایران در زمان جنگ به شمار می‌رود و این پرسش بزرگ را مطرح می‌کند که حتی در صورت تامین ذخایر غذایی، آیا سازوکارهای نظارت و مدیریت ذخایر به اندازه خود سیاست ذخایر، قابل اتکا هستند؟

این مطلب بخشی از:

گزارش‌های خبری

بایگانی

اجتماعی